

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 céntims.
 Fora de Palma » 2 12 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S' envían es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s' Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta á conte de 16 números.

INO TENIM AYGO!

V.

UNA MEMÒRIA.

Sa que per Mars de 1859, D. Jusep Antoni Togores (1) presentá á s' Ajuntament de Palma perque se discutís es modo de regularisá y aprofitá tota s' aygo de sa Font de la Vila, es dies y hòres que pertoca à-la Ciutat, meréx essé llegida y repassada perque está escrita amb conexement de l'assunto y demostra sa bona voluntat de son autó en vés del bé comú des palmessans.

Nòltros, que voldriam veure replegats, publicats y discutits tots ets antecedents, datos y projectes que existeixen sobre canalisació d' aygos à Ciutat, anam à presentá extractades ses idèes que conté dita memòria.

Comensa el seño Togores, manifestant que *fá molts anys* que se parlava de canalisá ses aygos, y que ell desitjava que sa glòria de realisá aquesta empresa fos tota de s' Ajuntament. Descriu amb breus paraules s' origen de sa font y s' itinerari de ses aygos, y prenguent per basse es datos d' En Bouvy sobre es caudal, (2) trèu es conte de que corresponen 220 litros diaris per vesí, constantne 42 mil dins Palma.

Pinta al viu sa impossibilitat de que amb ses canonades de terra cuyta, que abandes s' entrecualquen fins à tretze (entre conductores d' aygos netes y d' aygos brutes) se puga aprofitá y distribuí equitativament tota s' aygo que entra dins Ciutat. Diu que no hey ha forsa ni

mèdis per evitá ets abusos des particulars ni es dets empleats; havent arribat cas de repartí una compaña de tropa per sobre ses tronetes à fi de que s' aygo pogués arribá à ca 's General. Que es desnivells considerables y sa poca resistència de ses síquies y canons de sa gerreria fan rebentá es conductes y tronetes abans de lográ que puji allá ahon la dirigexen; per cual motiu y per altres causes calcula que se tudan *sis dècimes parts* de s' aygo, y tot seguit vé à reduhí à 119 litros diaris es que podrian obtenirse per habitant. Que à causa de ses contínues reparacions es impossible tení empedregats conforme es carrés de Palma, etc., etc.

Estampa més envant que ja s' havían format alguns projectes sobre la materia, però que jahien per haverlos judicat de difícil ecsecussió. Fá varies consideracions per demostrá que, à les hores, bastava limitá sa distribució amb canons de ferro desde sa Reconada de Santa Margalida cap à dins Ciutat, suposat que tant sols es vesins des carré de San Miquel y alguns altres de la part més alta (sobre *una quinta part* de la Ciutat) no podrian tení s' aygo à grifó fins à n' es pisos; y que aconhortantse d' aquella ventatje per tot lo restant del vecindari, s' estauviaria es còst de 60 mil *vares* de canó de gran diámetro, ses espropiacions de terré, indemnizacions à n' es molinés, etc., etc. Y despues de tot axò posa una taula de ses longituts, càrrega, diámetro y desnivell des canons que opina se necessarian; un altre des prèus y un altre des rosts de cada un des 12 ramals que compren es séu projecte.

A 737,904 reals li puja es *pressupuesto* de ses obres tal com les indica; es de paré que la mitat des còst l' hauria de pagá s' Ajuntament durant sis anys, venquentlos à sortí à ralió de 61 real y $\frac{1}{2}$ per diné d' aygo. Proposa que ses obres se fassin per subasta fixant tres anys de plás; y que sa *cabuda des depòsits casolans sia proporcionada à nes gast è importancia de ses families que l' han de consumir*.

Diu que per milló inteligencia des séu

projecte es necessari veure es plá de Palma que havia alsat apostia, posanthí es datos necessaris. Y per últim acaba escitant s' amor pròpi de s' Ajuntament perque emprenga aquellas obres, modificant ò corretjint tot lo que crega convenient.

Axò conté, en sustancia, aqueixa Memòria que suposám vá essé rebuda per sa Municipalidat de Palma, segons costum de cortesía, donant un vol de gracies à son diligent autó; però, que passá es temps y no s' en parlá pús, com sol succehí en tot lo que més mos interessa.

No haventmos proposat discutí ni comentá aquex trabay, tant sols dirém que, ara fá vint anys, s' idea d' encanoná ses aygos tant sols per dins Ciutat, dexant per més envant ses obres de conducció desde es manantial, podia essé acceptable si ses aygos de sa Font de la Vila no tenguessin es perjui que tothòm sab: que enturan es conductes en pòch temps. Avuy en dia es forsós y necessari qu' es projecte sia ben complet, encara que se duga à cap per parts; y qu' es *pressupuesto* no se calcul tan econòmic com à proporció mos sembla es del seño Togores.

Sia com sia; dessèt Alcaldes hem tengut despues de l' añ 54 y no n' hi ha hagut cap que se preocupás d' aquest assumto axí com merexía; la major part tal volta, sols no han llegit s' interessant Memòria que hem retrèta.

Bé es vé que uns cuants anys més tart un altre Ajuntament adquirí es trabays fets per D. Pau Bouvy, y segons dihuen li costaren molt. (1)

Uns cuants anys més tart, un altre Ajuntament torná promoure aquest desgraciat assumto, y se vá nombrá una Comissió magna, (ahont hey figuraven hòmos competents) dividintla en varies seccions, alguna de les quals trabayá amb delit y bona fé... y encara es s' hòra que han de reuni es datos é informes. Nòltros hem tengut ocasió de veure qual-

(1) A les hores, si no estám mal informats, era de s' Ajuntament. Desde l' añ 1852 à 1854 havia ocupat es lloch de prime Alcalde.

(2) No es ell tot sol que s' ha fiat des càlculs d' en Bouvy en quant à s' abundancia de sa Font de la Vila; nòltros creim que ets ensays que fé y ses cifres qu' en deduhí son lo més fluxet des seu projecte.

Dilluns passat tota s' aygo que arribava à Palma, mitlada en conciençia, mos dá un resultat de 1235 litros per minut. Bé es vé que se trobaven destapadés un parey d' empentés.

Despues d' aquets tres anys de sequedat, ara es s' hòra de fé un escanday exacte, à là part d' amunt, per conèxe es *minimum* que dona dita font.

(1) Es *Diari de Palma* de 14 Agost de l' añ corrent heu diu, y opina que no hey há res que fé per ara; y que sería molt perjudicial gastá temps y dobbes en fé altres projectes. Respectem sa séua opinió.

que còsa y mos n'ocuparem si Deu ho vol.

Per acabá sols consignarem que dia 11 del corrent se publicà, a s' *Isteño*, un article rahonat, anunciant que existexen uns altres plans: memòria y pressupuesto redactats per un enginè mallorquí, y que segons ell es còst de ses obres no passaria de 250 mil duros. S' *Anunciador*, *L' Opinión*, y el *Demócrata*, s'ocuparen d'aquest article demostrantse disposats a secundá ets esforços des qui emprengan sa formació d'una empresa canalisadora.

Noltros comensarem à tractá aquest assumto fá prop de tres mesos, y feyem contes no dexarlo assuxí.

No tot han de sé vèrbes.

UN TROBADÓ D'AYGOS.

RIAYES Y PLORAYES.

Ignorant lectó, ascoltem,
Qu'are t'vuy aconsejá;
Y en aquest temps que correm,
Un consej val més qu'un pá.

Qui't vol mal, te farà riure,
Diu s'adagi mallorquí:
Per axò no vuy escriure
Solament per deverti.

Si lo que t' diu L' IGNORANCIA
Perque es va t' ha d' enutjá,
Paciencia! que en sustancia,
Qui't vol bé, t' farà plorá.

Tu, Beleta, que t' ascoltes
Es falets que t' van entorn
Quant te diuen que entre moltes
Est sa més guapa des Born;
Que fas com aquelles blayes
Caps de grins y pòchs cervells
Que s' esclatan de riayes
Cada punt xerrant amb ells;
¡Ten, Beleta, entenement!
¡Alerta á un còp de lliure!
S' adagi t' ho fá present:
Qui't vol mal, te farà riure.

Tu ests un jove encobehit
De ta mare que t' estima,
Y á quinze añs já has consentit
A casarte amb una prima.

Sols no téns es batxillé
Y s' amor te du venut;
No més sabs festetjá bé,
Y já t' téns per molt sabut.

L' IGNORANCIA es qui te reña,
Já que ta mare no 'u fá:
Mira, s' adagi t' ho enseña:
Qui't vol bé, t' farà plorá.

Tu, porque t' fan *rendibú*,
Já n' estás tot engrehit;
Y t' penses essé cualcú
Figurant dins un partit.
Y es diari ensaborexes
Perque de tu elógis fá;
¡Tan ximple ests, que no conexas
Lo pòch que costa alabá?

¡Saps si tu no estás despèrt
Com te mostrarán de viure!
Y á la fi, veurás qu' es cèrt:
Qui't vol mal, te farà riure.

Tu ets un hòmo curt de gèni
Que no pots sufri ningú;
Penses teni gran ingèni,
Y ests, fiet, de lo més crú.

Tot cuant fas te sembla dret,
Y casi sempre t' surt tòrt;
Bravetjas, fas es gallet,
Y pretens, y parlas fórt.

Si L' IGNORANCIA t' censura
Per presunt y per vá,
Pensa qu' es còsa segura:
Qui't vol bé, t' farà plorá.

Tu, que tens ses quatre fias
Totas á edat de casa,
Y les pèrts y les malcrias
Dexantles marruquetjá,

Si en ventays y flòchs y ròba
Gastas sense tò ni sò,
Pensa que no sempre es tròba
De aquest mòdo un partit bò.

Si t' enfada lo que t' dich,
No t' faré res més qu' escriure
Lo que diu s' adagi antich:
Qui't vol mal, te farà riure.

Tu ets cap buit y calavera
Qu' afrontas es téus parents;
No has tengut ni téns barrera
Y á tothòm mostras ses dents.

Malcriat y sense ofici,
Sense fre ni politxó,
Has nadat per dins es vici,
Y are... pateys de aufagó.

L' IGNORANCIA t' crida:—¡Enfora
Des camí que t' dú á mata!
¡Que t' fá plorera? ¡Idò plora!
Qui't vol bé, t' farà plorá.

Lectó, ¡fins un altre dial
Per vuy, no 'n retreuren pus;
No allarguem sa lletania,
Y acabat, amen sa Jesus.

Encara mos roman tela,
Però molta, en es telé:
Si ests confrare, pren candela,
Y sinó, dexala fé.

Tu malavetja á pensá
Amb axò, si aplé vols viure:
Qui't vol bé, t' farà plorá,
Qui't vol mal, te farà riure.

F. Y O.

SES FESTES DE CARRÉ.

—Mestre Ventura. ¡Com vos ha agradat sa nostra festa?

—Bé, ferm; hòmo. Un gust m' ha dat per tot el còs, que tu no l' te pots imaginá.

—Com que respongueu de males barres.

—¡Que vols que t' diga, idò? ¡Que no m' ha agradat? Tu llevò t' enfadarias.

—La veritat.

—Idò, la veritat és, que ses festes de carré, tals com les fan avuy en dia, no me agradan; perque no hi trob orde, ni altre intenció més que la de divertirse tothòm lo més que pot, demunt s' esquena del pròxim.

—Vaya una rabió ben foradada.

—Foradada ó no foradada, no 'm fan felis; y fóris.

—¡Y que voldrien més, sant hòmo?

—Voldria que s' esperit y s' enteniment y ets sentits tots hey trobassen aquella instrucció y recreo que antigament hey trobaven, sense perjudicá ningú.

—Segons volem dir, no les fan ara axí com les feyan abans.

—¡Oh Señor! Y que ni ha de diferencia entre ses festes d' avuy en dia y ses d' en temps primé.

—Jò som jove, Mestre Ventura, y per axò no les he vistes. Contaume com eran.

—Primerament, has de considerá que totes tenian un objecte religióc cual era es de celebrar sa diada des patró des carré, ó des sant elegit p' ets concordants; els quals procuravan aquell dia fé una bona bugada de conciencia, rebre nostro Señor, perdonarse ets veynats uns als altres ses ofenses que s' poguessen haver fetes dins aquell añ, y acabá en santa pau sa festa, divertintse bé y honestament. Ara á qualcuna no á totes, hi posan un sant ab un parey de ciris, més ningú li resa. Uns passen y no l' veuen; altres s' en riuen y la major part consideran aquell cuadro com una de les moltes banderes de la festa. Y com ets veynats tenen sa conciencia de sempre; murmuran uns dels altres y se critican ses obres y es modo de vestí, y se treuen ses braguetes, y es tiran colque indirecta que fibla, y acaba de enconar la rabia que se tenen de enfora, fins que esclata després sa botifarra y d' aquella alegre diada en surten hores ben tristes devegadas.

—Ets sants ja no son de mòda, Mestre Ventura.

—No digas ets sants, digués ses bones obres y acertarás.

—Cap concordant en gaudia dels doblés del ofici y des sermó.

—Ara en deuen gaudir molt dels que serveixan pe sa vega dets sobreposats després de feta sa festa.

—Es concordants tenen sa seua part de bòu y coca com ets altres.

—Vaya unes pesades ben lleujeres que los donan vuy, comparades amb ses d' en temps primé. Vaya unes coques més níques. És sucre y tot de demunt s' es tornat farina.

—També donan tortades y abans no 'n davan.

—No los digas tortades á lo que donan. ¡Que no sabs lo qu' es una tortada? També diuen banderes á n' es pellarinagos que hi posan.

—¿Voldreu di que no n'hi ha de hermoses de banderes?

—¿Vols me fé el favó de callar? Ses qu'avuy si penjan son es rebusay de ses veyes y foradades que no s'empran. No's que no n'hi haja moltes, moltíssimes, amb tants de barcos que hi ha aturats y fermats en es Moll; però ses banderes bones y grosses les tenen joloses es capitans y patrons, escalivats de haverne perdudes moltes per motiu de festes. Abans n'hi veyes que desde ses teulades arribaven fins en terra, de tota costa de nacions. Avuy ses que hi veus no tenen representació, com que sian fetes aposta y llogadises per festas, ò cosides per nines de costura amb quatre padassets de coló. Y no'n parlém d'aquestes banderetes y couerrits de papé que pareix cosa de nins petits.

—Però ni ha moltes més avuy que no ni havia altre temps.

—Tens rahó. Contanthi ses que se passetjan per sa festa, mesclades amb sa gent formal... ¿Y que'n direm de s'iluminació? Antigament aquelles monumentals creus de malta, aquelles arcades de murta plenes de llentons, aquelles alimares espesses, per si soles ja feyan festa. Ara s'iluminació que es posa no és més qu'un *alumbrado* un pòch més espés que es que tenim, com à mostra des que tenen ses capitals de s'importancia de sa nostra.

—Si; però ses gotes d'oli anavan en rauja, y cayen demunt els que se passetjavan per sa festa.

—Y are cauen demunt els qui hey seuen que es pitjor.

—Però no son d'oli.

—Son de petróleo, que put més. Vols que't diga que si hagués de triá no sé amb aquines m'afarrería.

—Estrañ qu'una iluminació tan séria no vos agrat més que aquells festés de teya, regalimant en terra gotes enceses d'enclitá.

—Bon punt me tocas. Aquí veurás. Vuy en diá s'enclitá se menja, se heu, y se fuma per medicina. Antigament no hi havia necessitat de tantes píldores, begudes ni llibrets; perque ab una festa respiraves s'enclitá à balquena, convertit amb aroma, y en tan gran cantidad que te bastava per tot l'añ. Ademés sa claró abundava dins sa festa, y avuy per trobá un farolet, (no més cla) més pintat qu'ets altres has de passá p'es cas clavari, y ja no hi ha res més que veure dins sa festa.

Antigament cadascú adornava caseua lo milló que podia y que sabia. A totes ses cases hey veyas domasos, cortines, cubertós y llensòls amb fuyes d'aura, branques d'om, cuadros antichs, décimes, geroglífichs, alhaques precioses y altres objectes d'instrucció y recreo, que feyan que el carré fos una esposició contínua, rara y variada y qu'un hòmo hey tengué entreteniment per tota sa nit.

—Més, no digueu: qu'avuy en diá posan uns cadafals ben macos.

—¡Molt garrits! Llevat d'un parey que son tals quals y que tothòm ja los té per vists, tots ets demés los pegaria fòch p'el mal gust que tenen. (1)

—¿Y sa música? ¿Y sa concurrencia?

—Per sentí música bona no vají a festes. Ves à n'es Teatro, ò à n'es Circo, ò à l'Iglesi. Y en cuant à sa concurrencia hi ha molt que di y que escloveyá.

—Com sou vey; per vos ja no son rés aquelles bancalades de nines tan guapes y lan ben pentinades.

—¿Y ahont vols tu posá ses nines en general petites, magres y raquitiques del dia present, amb aquelles bones mosses, guapes, sanes, altes, ben fornides y tayades del méu temps? Que és de conexedó que tu no has conegut es jovent que hey havia à Mallorca abans de sa peste de l'any vint y ú.

—Tocau. No vulgueu are pintarnos Sant Cristófol nan. Avuy sa juvenea vest milló qu'altre temps y amb més gracia.

—Vest més estravagant y amb més punt ò *lujo*, y axò es sa peste; perque a can Nofre y à Can Llatse y à Can Pere Estepa venen de lot à pagá à tres doblés cada setmana; y com ningú vol essé manco que ets altres y totes ses atlòtes volen dur puf, y fay, y capellet, y mánigues amples, y comes estretes, y un rosegay llarch, y unes armolletes de fumá en pipa per agontarlosé; d'aquí neixen una partida de córcchs que tots sabém, y fan que no hi ha pañy qui serv.

—Jò trob que dona gust es veure es manestrals vestits d'elebita y calsons negres, que pareixan més señós que els que heu son de bon de veres.

—Si ses obres acompanassen es vestit seria un plé; pero fá rabi el veure qu'à lo milló mostran se filassa; y davall un hàbit de cavallé hey trobas moltes vegades un insolent y mal criat. Ja no sab un de qui s'ha de fiá en el dia.

—¿Y els balls que es fan avuy, que no vos agradan?

—¡Molt! Antigament també'n feyan; pero ses atlòtes ballavan à n'ets uys de son pare y de sa mare, dins caseua, y ab joves de confiansa convidats à la festa. Avuy ses nines ballan à ses plases públiques, davant tothòm; y axí aprenen à perdre més aviat sa vergoña.

—¿Y ses teresetes?

—També en feyan; pero les feya en Bibí à un balconet baix.

Avuy à cada rotlet de cadires hey ha teresetes y qui les fán son ets jovenets que es passetjan per sa festa.

—¿Y ses llums de bengala?

—Axò si que es còsa modèrna. Altre temps no cremavan rés que fés pudicia. Cuant un hòmo anava à sa festa sabia endevant que sen tornaria satisfet y alegre à caseua. Ara'n treu casi sempre males olós, sustos y colca pich espises, si hey amollan couets; potades à n'ets uys de poll que li fán veure ses estrelles; premudes, tochs, colsades y serpentes fetes aposta per fadrinots malcriats que volen apretá de passos ses fadrines; ets uys escandalisats de veure misèris desfressades, y ses oreyes sordes de sentí crits desafortats que deù ò dotze joves imprudents van donant p'ets carrés, à ciencia y paciència des serenos y municipals; per fé alarde de que ténen una bona veu de bax ò de tenor, ò per demostrá que son graciosos, conseguint fé s'ase, bramá de bondeveres, despertá ets hòmos quiets que dormen à caseua y incomodá al próxim des milló mòdo possible.

—Axò son còses que se toleran en temps de llibertat.

—Bona casta de llibertat. D'altres ne sé que per essé forastés y havér trobat una terra tranquila y sofrida ja's creuen que tenen llicencia ilimitada per fé y dí desbarats y cantá cansons massa fresques; y molts altres que parlant malement aposta p'ets carrés de sa festa, escandalisan ets hòmos com jò que saben fá temps el mon de cuants de punts se calsa, cuant y més ses ninetes qu'ara es troban à la flor de sa vida.

—Vos heu pintau massa farest.

—No. Jò dich la veritat. Antigament à una festa de carré hey podia aná tothòm, perque la gent era més grave y tenia més caracte y *pundonor*, cuant transitava per ses plases y carrés públichs d'una ciutat ilustrada, y axí es que s'hi veyan tota casta de persones, altes y baxes, que en bona concordi passaven dues ò tres hòres deliciosas assegudes à la fresca.

La gent d'avuy en dia parex qu'en sortí de caseua tot los está bé; y la gent temoréga se veu obligada à no anarhí y sols hey van quatre pajesos barbatxos que no n'han vistes may, quatre criades de passa llarga que tenen ganes d'armolá es caxal, quatre jovenots de grins que hey van à cercá fortuna, quatre desenfeynats que hey acodexen per recurs y mitje dotsena de coneguts de ses cases des carrés que pagan sa festa, que hi van à testá sa coque ò es menjá blanch, ò à ensetá quatre vellanes y à passá amb sos seus coneguts un ratet de bona societat.

—Tocau, Mestre Ventura. Vos teniu un humor de *perros* y heu voleu fé pagá à sa festa.

—¿Jò, mal humó? Parlén à tots ets hòmos plens de vida de sa meua edat y veurás que't dirán.

Sabs si es que calla y tolera aquexes malcriadeses, procurás posarhí un poquet d'orde...

(1) S'únich que s'ha fet amb bon gust y de forma arquitectónica y monumental era un que's posá un parey d'añs à la Rambla pe sa festa de la Mare de Deu del Carme, ideat segons notícies per D. Francisco Grevier.

Sabs si hey hagués com primé una patrulla de capas que no perdonava à Méco...

Sabs si duguesen à nes Caputxins à tothòm qui faltás, fós qui fós, sense cap casta de consideracions...

Jò seria es primé que aplaudiria ses festes y hey aniria à totes, y hey duria sa dòna y ses fies.

—Dexau fé que si l' añ que vé me fán Sobreposat ò Clavari, m' he de recordá més d' un pich d' aquesta conversa per corretj abusos, refrescà còses bones y evità molts de mals que vertaderament existexen dins ses festes d' ara.—P.

DICTAMEN.

Mr. Enrich Hermite, Dr. en Ciències y Professó de Geologia à s' Universitat cathòlica d' Angers, despues d' haver fet un especial estudi des terrés de s' illa de Mallorca, ha escrit es séu dictamen sobre sa questió d' aygos ascendents, y diu que segons es séu paré casi es per demés empenharse à fé pous artessians.

Bò es que sapiguem s' opinió d' un professó tan competent com es Mr. Hermite.

Es periòdichs mallorquins que quant dugueren sa barrina de sa Diputació, *trataren s' assunto à fondo*, poden prendre nota.

XEREMIADES.

Diumenge passat, à sa Diputació Provincial, hey hagué contra sa Filoxera es discurs n.º 4.

Vint y quatre hòres abans des discurs, entrava dins Ciutat una bona remesa de rém y altre fruyta y plantes que mos duya es vapor corrèu de Barcelona.

No 's pot quexá sa Filoxera. Sa *Comissió de defensa* li dú plét; però es vapors y llaúts li van ajuda.

¡Ay Deu, si sa Filoxera fos glosadora y sabés cantá un pòch! L' hòra d' are já la sentim, pasturant per dins ses viñes de Binisalem:

De tant y tant de sermó
Com aquella Comissió
En contra méua vos feya,
Cantaumen una cansó
Just à derrera s' orea.

*
**

Sant Miquel no vol essé manco que Sant Nicolau. Si aquesta parròquia batiá amb acompañament de *wòtis*, Sant Miquel també solemnisa de tant en tant es séus batetjos amb qualche *polka* de piñol vermey.

Dues atlòtes cosidores hey entraren

s' altre día horabaxa, y quant en sortían s' esclamava una d' elles:

—¡Vaja un xasco! Jò, que com he sentida aquesta música, creya que já tornávam essé en temps de balls, y que *la Protectora* s' havia mudat de casa!

*
**

—¿Que no 'u sabeu? A Sansellas, per questions de si heyaurá ball ò no n' hi haura, es pòbble apedregá sa Casa de la Vila, amb s' Autoritat sitiada dedins, y es civils també, que tiravan tròns al ayre. No hi romangué un pam de teulada sencera.

—Y diuen qu' à Felanitx també s' ha armat renòu per axò des consums, y s' Ajuntament vol fé dimisió.

—Y à un' altre Vila, es Batle ha donat órde que tots es cans duguessen picarol, y es tres primés qu' han agatats sense picarol son estats tres cans des Batle.

—Y à Inca, diu qu' estan desesperats perque es rellòtje nou, que los ha costat un dineral, may va conforme. Y tayan claus contra s' Ajuntament.

¡Bè mos va! Es una llastima qu' es nostros Retgidós ciutadans no prenguin exemple des Ministres de Madrit, que are en s' estiu fan escampadissa. S' en podrian aná uns quants en comissió a n' aquests pòbles, y amb quatre llissonetes los mostrarian sa manera de teni tothòm content y de fé sa felicitat des vesindari.

¡Qui sab! No poren dí mal del día...

*
**

Varem essé invitats per assistí à s' inauguració des nou cassino que s' ha muntat en es rafal nou de s' Hostalet.

Axò es *lo sensual*; en tení cassino ja tenim de tot. Un dia, en havé plogut, hey anirem fent una volteta y prendem quatre dobbés d' informes per quant tractem de s' *ensance* de Ciutat.

Si sa policia urbana-arquitectònica es pes matex estil de sa de Sta. Catalina (deu essé pitjó) donarem s' en hòra bona a n' es qui comportau posá es fonaments de tot un nou poblet, tan avinent de Palma, sense marcá rasants à n' es carrés ni aplicarlos ses ordenances com correspondria.

*
**

Un pintó ignorant vol regalá dos lletros pintats d' aumanguera, per posarlos un à cada portal d' un *café* des Born, que no está à sa part de sa Gavella.

Un ha de dí: *GranCa fé del Ciglo*. S' altre dirá: *Aquí sesirben aguar diente rrom y todas ierbas y grasiosas*.

Y si no agradan aquests, ja 'n cercarán de millós.

*
**

—¿Qu' es aquí que fán L' IGNORANCIA?

—¿De qu' anau, mestressa? .

—Venia à darlos part qu' un al-lòt ha pres un real à una nina meua y l' ha

rapada y tot, mentres anava à comprá arròs y una coca.

—Axò heu ha d' aclarí s' alcalde des barrió.

—Ja hey som anada; y s' *encalde*, m' ha donat paraula de fé *colca* còsa y no ha fet res.

—Idò digaulí que prenga purga. ò que déx s' empleo. ¡Ja estám ben posats!

—A veure si vostés porian posarli *colca* còsa..... demunt es diari...

—Dormiu descansada, ja tindrà billet.

—Gracis. ¿Que importa res?

—Anau en pau, santa criatura.

—Idò, qu' estigan bons; bon dia tengan.

*
**

—¿L' IGNORANCIA?..... ¡que vols que 't diga! no m' agrada.

—¿Y perque?

—Perque está en mallorquí, y no l' entench.

—¿No estás empagahit? ¿No comprens qu' axò es ridioul? ¿Què dirias d' un castellá que no més sabés llegí en mallorquí, y si li presentavan un escrit en lengo de Castilla no 'n tregués pelada?

—Bé! axò no es igual.

—No es igual; però es lo matex.

—¿Y que hi puch fé jò, si no l' entench?

—¿Qu' hey pots fé? Aprenderne, que encara t' ho paga.

*
**

A un salon de perruquería, un estornell acabat d' afeitá s' está un quart devant es miray, contemplantse es xap de sa clenxa, estirantse es coll y componguente sa corbata:

—¡*Beníssim!* Quant vetx joves que no 's saben compondre, los tiraria de cap dins ma.

—Y jò, (respon un señó d' edat), quant vetx un trós d' arriet que dú es cap pitjó qu' una femella, y que fá oló d' aygo florida d' un' hòra llun, me contentaria en posarli faldetes y l' enviaria à fé ganxet. Ja 'u ven: som més humá.

*
**

¡Quina llástima! Un des tres granots que L' IGNORANCIA va acusá que trescavan per dins ses tronetes de Ciutat, l' han agafat y el ténen presoné.

¡Pobre granot; Deu sab quina sòrt li espera! Mos sab gréu; però ¡ja está fet! L' IGNORANCIA no 'u feya per mal.

*
**

—Vina amb mí, Juan, á n' es Mercat.

—¿Qu' hey has d' aclarí?

—Anem; vorás qu' en aquella casa de fustá já hi donan cada péssa per sis céntims.

—¡Toca, toca! Tan matex, sa pessa de cervell que 't manca à tu, no ley trobarás.